

Патриаршеска литургия по повод Рождество Богородично и 100-годишнината на храм „Рождество Богородично“, кв. „Филиповци“

На 8 септември Българската православна църква тържествено отбелязва празника Рождество на Пресвета Богородица. По този повод Негово Светейшество Софийският митрополит и Български патриарх Даниил посети столичния квартал „Филиповци“, където възглави празничното богослужение в храм „Рождество Богородично“. Тази година храмът отбелязва и 100-годишнината от своето освещаване.

За първи път Негово Светейшество посети енорията, което донесе особена духовна радост на местните православни християни. Заедно с Негово Светейшество в богослужението съслужиха иконом Лъчезар Попов – председател на храма, иконом Дилиан Цветков, иконом Васил Танев, свещеник Евтимий Куков и протодякон Иван Петков.

Храмът, изпълнен с благочестив народ, се радваше на патриаршеското

богослужение, а вярващите вдъхновено отправяха своите молитви към Пресвета Богородица. За молитвеното настроение допринесоха певците от столичния храм „Св. София“, ръководени от Мария Русева.

В края на богослужението Негово Светейшество патриарх Даниил се обърна към присъстващите с празнично слово. Той призова вярващите да съхраняват вярата и надеждата си и в трудните моменти от своя живот. Патриархът подчерта, че човек не бива да се отказва от молитвата дори тогава, когато му се струва, че не получава отговор на своите молитви. Светейшият владика припомни църковното Предание, което е запазило подробности от историята за раждането на Пресвета Богородица.

„Веднъж, когато свети Захарий кадял в Йерусалимския храм и се молил за прошка на греховете на народа, точно в този момент му се явил свети Архангел Гавриил и му казал: „Твоята молитва е чута, Господ ще ви даде чедо“. Свети Захарий се зачудил, защото в този момент той не се молел за чедо, а за прощаване на греховете на народа. Но именно чрез това негово чедо, което щяло да приготви пътя на Спасителя и да проповядва покаяние, за да приеме народът Христа и царството небесно, било изпратено това спасение.

Родителите на Света Богородица дълго време отправяли сърдечни молитви към Бога да им дарува рожба – и то не само, за да се изпълни домът им с радостен детски глас, а за да получат чрез това Божието благословение. Защото за израилтяните по онова време раждането на дете означавало, че всяко семейство чрез децата си участва в Божия промисъл за спасението на света чрез идването на Месията. Затова най-много са скърбели светите праведни богоотци Йоаким и Анна, че сякаш са били лишени и отхвърлени от Бога да участват в този велик промисъл“, каза Светейшият владика и поясни:

„Ако светите праведни Йоаким и Анна се задоволяваха с това да имат утеха в материалните придобивки, защото Господ не ги бе изоставил – имали са покрив над главата си, имали са слуги и не са били бедни хора, щяха да постъпят като мнозина днес. Много хора днес предпочитат да останат сами и „да си поживеят“, както казват, като смятат това за благословение – да нямат грижи около децата и, необезпокоявани от нищо, да се наслаждават на живота. Ако това праведно семейство търсеше такова удоволствие, то нямаше да запази упованието си в Бога до такава дълбока старост, когато по човешки вече не са могли да имат деца. Но те не отслабнали в молитвата и надеждата си към Бога да им дарува чедо дори в тази възраст.

Ако се замислим, ще видим, че това е един много голям подвиг – да знаеш, че живееш честно пред Бога, да пазиш всичките си пътища според Неговите заповеди, ежедневно да принасяш молитви и сякаш през цялото това време да си отхвърлен. Ние, ако не ни обърнат внимание например в някоя компания или на работното място, веднага губим настроение, отпадаме и се отчайваме. А това праведно семейство десетки години, знаейки своя праведен живот пред Бога, не отпаднало в надеждата си, в чистотата си и в дръзновението си към Бога. Сърцата им били чисти от всякакъв ропот и обвинения към Бога или към другите. И накрая, когато свети Йоаким отишъл да принесе своя дар в храма, а свещеникът не го приел с думите, че поради греховете му Господ го е отхвърлил, това още повече съкрушило сърцето му. Когато света Анна научила за това, тя също със съкрушено сърце се обърнала в молитва към Бога да им дарува чедо“.

„Ето по какъв начин Божият промисъл подготвил за въплъщението на Единородния Божи Син чист престол на земята. Както се пее в стихирите на вечерното богослужение: „Този, Който седи на херувимския престол на небесата, приготи за Себе Си небе тук, на земята – Чистата Девица Мария“. Защото още от майчината си утроба Света Богородица е била причастна на чистотата на вярата, на благодатта на молитвата и на благодарността. От цялото си сърце и душа света Анна благодарила на Бога и изливала молитвите си пред Него, а Света Богородица още от майчината Си утроба се изпълнила с това знание – каква благодат е да влагаме пълното си упование в Бога и как Бог чува молитвите и изпълнява желанията ни, полезни за нашето спасение“, каза в словото си патриарх Даниил и ясно изрази учението на Православната църква за Богородичното рождение.

„Православната църква не приема онова учение, което късно – чак през XIX век – е възприето от католиците за т.нар. „непорочно зачатие“ на Света Богородица, според което още при зачатие си тя е очистена от последиците на първородния грях. Защото какво би означавало това – че тя не се е нуждала от идването на Спасителя ли? В Священото Писание се казва: „В грях ме роди майка ми“. Всички ние, които сме потомци на нашите прародители Адам и Ева, се раждаме с последиците и повредата от този първи грях – отделеността от Бога, склонността към зло, към гордост и себелюбие. С тази склонност се раждаме всички, включително и Света Богородица.

Но в своя живот, още от майчината си утроба, тя е видяла радостта, която носи животът с Бога. В своя личен живот тя не е допуснала грях, не е

отклонила ума и желанията си от Бога и още повече – на дело не е извършила нищо противно Нему, а се е захранила с упованието, вярата и желанието да служи на Бога. Ето защо днешният празник за всички нас е празник на вярата, празник на праведния живот пред Бога, празник на надеждата и на съкрушената молитва, защото всички тези добродетели са донесли такъв голям плод. Когато нищо не давало надежда на тези праведни човеци Йоаким и Анна, че Господ ще им дарува такава голяма милост, те въпреки това не отпаднали от надеждата си, запазили упованието и молитвата си и тяхната надежда била съживена.

Това е празник за всички нас – по същия начин и ние да не отпадаме във вярата и молитвата си. Дори тогава, когато не се вижда изход и ни се струва, че никой не ни чува, че Бог ни е забравил или че сме отхвърлени и лишени от Божиата милост – това не е вярно. Всички тези обстоятелства в живота на човеците са изпитания, за да се укрепи вярата ни, да се очисти сърцето ни и да можем наистина да получим онова, което Господ е обещал за всички ни. И така, с укрепени души и сърца, да славим Бога чрез своя живот и чрез своите дела.

Нека по молитвите на Света Богородица Бог да помага на всички нас, защото ние също търпим много трудности в нашия живот. Като че ли днешното човешко общество нехае за Бога и това обезсърчава особено младите и децата, които тепърва формират своя характер и вътрешен образ. Затова ние, които сме получили от Бога милостта да Го познаваме и да бъдем в Неговата Църква, носим отговорността децата ни да виждат в наше лице този добър пример. Както Света Богородица още от майчината си утроба е усетила това – защото всяко душевно движение на майката се отразява на плода – така е и днес.

Ако я няма онази нормална среда на мир, любов, доверие и взаимопомощ между родителите, детето още от майчината утроба търпи дефектите и повредите на този греховен свят и се ражда с недостиг на духовен опит. Затова родителите са изключително отговорни пред децата си за това какви мисли и какъв опит ще предадат на детето още от утробата. Тук е мястото на молитвата и колко е важно родителите да живеят благочестив живот, да се стараят да имат единомислие в семейството, да се пазят от упреци един към друг и да намират благополучно разрешение на всички въпроси, така че да се възстановява мирът. Така децата ще виждат колко благ е този мир, ще укрепват в него и ще живеят с радостта от живота, а не с ужаса от света, който възрастните създават – свят на караници, противоречия и насилие,

който е напълно неразбираем за децата.

Нека Бог, по молитвите на Света Богородица, да ни помага в нашия християнски живот, да се очистват сърцата ни и да принасяме плод на вяра, милосърдие, братолюбие и упование в Бога за нашето спасение“, благопожела Светейшият владика и даде своя първосветителски благослов.

+++

Храмът „Рождество на Пресвета Богородица“ в столичния квартал „Филиповци“ е едно от местата, които пазят духовната и историческата памет на местната общност. Повече от век църквата е свързана с вярата, надеждата и духовния живот на хората, живеещи в района.

Храмът е построен през 1926 г. благодарение на общите усилия, труда и даренията на жителите на тогавашното село Филиповци. За местните хора изграждането на църквата е не просто създаване на храм, а израз на стремежа им да съхранят своята вяра, традиции и общност. На 21 септември 1926 г. църквата е официално осветена от тогавашния Знеполски епископ Паисий.

Църквата е с дължина 15 метра, ширина 8 метра и височина 5 метра. Конструкцията е стабилно изградена върху шест каменни стълба. Храмът е увенчан с два купола, като в единия от тях е разположена камбанарията, допълваща характерния му облик.

Вътрешността на църквата съхранява красив иконостас с традиционна художествена дърворезба. Заради своето историческо и културно значение храмът е със статут на паметник на културата. Българското знаме, което традиционно се издига на него, е символ на почит към загиналите български войници от района по време на войните.

Текст и снимки: Весела Игнатова

